კრონლეტარიელო ქვეყნის ერთიანო, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კ. პ. (ბ) შენაერაერული კომუნისტური ... ...
ORGAN CENTRALNOGO i TBILISSKOGO KOMITETOV KP (b) GRUZII i SOVETOS DEPUTATOV TRUDIASHCHIXSA GRUZINSKOI SSR

შაბათი, 10 აგვისტო, 1946 წ. № 160 (7683). ფასი 20 კაპ.

საქართველოს სოფლის მეურნეობა მეოთხე ხუთწლედში

ბუშინწინ დაამთავრა მუშაობა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს X სესიამ, რომელმაც მიიღო კანონი საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის აღდგენისა და განვითარების 1946-1950 წლების ხუთწლიანი გეგმის შესახებ, დაამტკიცა რესპუბლიკის 1945 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების ანგარიში, 1946 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტი და საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მრჩევლებელები.

მეოთხე სტალინური ხუთწლედში ფაღრესად პასუხსაგები ამოცანებია დასაზღვი საქართველოს სოფლის მეურნეობის წინაშე: „ეფექტურად უნდა ამაღლდეს მოსავლიანობა, მიღწეულ იქნეს მოსავლისა და მეცხოველეობის პროდუქტიულობის სერიოზული გადიდება.

როგორი იქნება საქართველოს სოფლის მეურნეობის სახე ახალ ხუთწლედში?

1950 წელს ნათუ კულტურათა საერთო ფართობი მიაღწევს 937 ათას ჰექტარს. ხუთწლედის ბოლოს გა-ნმავლობა 6 ათასი ჰექტარი ჩაის ახალი პლანტაციები, 11 ათასი ჰექტარი ციტრუსები, ამდენივე ჰექტარი ვენახი, 15 ათასი ჰექტარი ხეხილი ბაღები, ეკალიპტის ნარგავი მიაღწევს 40 მილიონ ძირს. ხუთწლედის ბოლოს მარცვლეულის საერთო მოსავალი შეადგენს 895.2 ათას ტონაა, რაც 185 ათასი ტონით აღემატება შარშანდელ მოსავალს. თვითეულ ჰექტარზე საშუალოდ უნდა მივიღოთ 85 ცენტნერი კარტოფილი, 160 ცენტნერი შაქრის ჭარხალი, 9 ცენტნერი ბამბა, 8.5 ცენტნერი თამბაქო, 40 ცენტნერამდე ყურძენი. ჩაის ფოთლის ერთეულ აყვანილი იქნება 70 ათას ტონამდე.

დიდი ამოცანებია დასაბული მეცხოველეობის დარგში.. ცხენის სულადობა ხუთწლედის მანძილზე გადიდდება 43,4 პროცენტით, მსხვილფეხა რქიანი პირუტყვისა—17, ცხვრისა და თხისა—41,3, ღორისა—52 პროცენტით.

ხუთწლიანი გეგმა დიდ სამუშაოს ითვალისწინებს ახალი ფართობების ათვისებისა და მორწყვის დარგში. კოლხეთის დაბლობის 20 ათასი ჰექტარის ამოშრობა და ზემოსამურის სარწყავი სისტემის შენებლობა ახალი ხუთწლედის მშენებლა იქნება. არსებული, საინჟინრო სისტემათა შენებლობისა და რეკონსტრუქციის განხორციელებაზე შეფდგა სარწყავი მიწების ფართობი 80 ათასი ჰექტარით გაიზრდება.

მოსავლიანობისა და მეცხოველეობის პროდუქტიულობის ზეკეთილ გადიდებას რომ მიეაღწიოთ, საჭიროა კულტურულობათა შემდგომი სამეურნეო - ორგანიზაციული განმტკიცება, მიწათმოქმედების კულტურის მნიშვნელოვანი ამაღლება, სოფლის მეურნეობაში მოწინავე მეცნიერების მიღწევათა ფართოდ დანერგვა; საუკეთესო ჯიშებისა და მაღლბრისხოვნად უნდა განვახორციელოთ ისეთი ძირითადი აგროტექნიკური ღონისძიებანი, როგორიცაა ბალახმანდეგრიანი თესლბრუნვა, ანეული, მზრალად ხნა, ჯიშიანი თესლით თესვა.

მარცვლეული და სათხრნი კულტურების მოსავლიანობის, გადიდების გადაწყვეტის პირობას წარმოადგენს სწორი ბალახმანდეგრიანი თესლბრუნვა. 1950 წლის ბოლოს იგი შემოღებული იქნება ალმოსავლეთ საქართველოს რაიონებს. 1.991 კოლმეურნეობაში. სწორი თესლბრუნვა არა მარტო მოსავლიანობის ზრდის საფუძველია, იგი ადიდებს მეცხოველეობის საკვებ რესურსებსაც.

სეწიოზეული სამეურნეო ჩასატარებელი სუბტროპიკული და ტექნიკური კულტურების დარგში. ახალი გაშენებასთან ერთად, მეტი ყურადღება უნდა მიექცეს არსებული პლანტაციების მოვლის გადაჭრით გაუმჯობესებას, ყინვაგამძლე და მაღალხარისხოვან ციტრუსულან კულტურათა ჯიშების გამოყვანას, მათ ფართოდ გავრცელებას.

დიდი **სტალინის** უანლოესმა თანამებრძოლმა, ბოლშევიკური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს გამოჩენილმა მოღვაწემ ამხანაგმა **ლ. პ. ბერიამ** ქალაქ თბილისის სტალინის საარჩევნო ოლქის ამომრჩეველთა წინასაარჩევნო კრებაზე 1946 წლის 5 თებერვალს წარმოთქვამ სიტყვაში მოგვითითა: „...სერიოზულად უნდა ვიფიქროთ ფორთოხლისა და ლიმონის საუკეთესო ჯიშების ფართობთა შემდგომ გადიდებისათვის, მათი მოსავლიანობის გადიდებისათვის“.

ამხანაგ ლ. პ. ბერიას ეს მითითება ბოლშევიკურად უნდა განახორციელონ სუბტროპიკული რაიონების მუშაკებმა.

მარცვლეულის მოსავლიანობის გადიდებისათვის საჭიროა დაუღალავი შეუშაობა.

საქართველოს ბოლშევიკების მებრძოლმა ხელმძღვანელმა ამხანაგმა კ. ნ. ჩარკვიანმა თბილისის პარტიული ორგანიზაციის აქტივის კრებაზე 1946 წლის 15 აპრილს მოგვითითა: „დაბარდ მოსავლიანობა აიხსნება იმით, რომ თესვის დროს არ ყოველ აგრონწესებს, ანასაკმაოდ ეფექიან ნათესვა და რაც ყველაზე მთავარია, ჩვენში არ არის თესლბრუნვები. ადელი წლის შემოდგომაზე საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა და საქართველოს სს რესპუბლიკის მთავრობამ მიიღეს გადაწყვეტილება ალმოსავლეთ საქართველოს კოლმეურნეობებში თესლბრუნვათა აღდგენისა და შემოღების • შესახებ. პარტიულმა ორგანიზაციებმა და სამეურნეოებმა ორგანიზება ზუსტად უნდა გაატარონ დადგენილება თესლბრუნვათა შესახებ. მხოლოდ ამ პირობით მივაღწევთ მარცვლეულის კულტურების მოსავლიანობის გადიდებას 12,5 ცენტნერამდე 1950 წელს, რაც ხუთწლიანი გეგმით არის დასახული. ასეთი მოსავლიანობის დროს ჩვენ მნიშვნელოვნად შევამცირებთ მარცვლეულის შემოტანას საქართველოში“.

ხუთწლედის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი საკითხია სოფლის მეურნეობის ექვნენიზაციის დონის ამაღლება, რაც თვალსაჩინოდ გაზრდის შრომის ნაყოფიერებას სოფლის მეურნეობაში.

დაუღალავად უნდა ვიზრუნოთ სასარტელო მეურნეობის ყველა დარგის განვითარებისათვის. ეს ისაა ნიშნავს, რომ კულტურულად დავამშვენოთ ნიადაგი, საზოგადოებრივი მიწები დაეცალათ განაოვებისაგან, თავლსაჩინეთით გაეფფრთხილეთ საკოლმეურნეო ტბორებს, პროდ ტკბებს, დაეაშენაოოთ ისეთი სასარგებლო დარგები, როგორიცაა მეაბრეშუმეობა, მეფრინველეობა, გაეკეთებოდ ოთ ბაღ-ბოსტნეულობა, ბაღეულეობა, ბაღეულეობა, ბაღეულე

პარიზის საზავო კონფერენციაზე

8 აგვისტოს პარიზის საზავო კონფერენციის ეკონომიკურ სმდგომზე, საბჭოთა დელეგაციის მეთაურმა ვ. მ. მოლოტოვმა საბჭოთა შეხედვა გამოთქვა აღმოსავლეთ წარმოშობილ ევროპა, რომელიც ისევდა პროკეფერის საკითხია კომისიის მიერ ნიუ-ინგლენდის ბანკის ანგარიშგებაზე. ევროპა გულისხმობდა ალბანეთსა, რომ თქმა პროკეფერის საკითხია კომისიისა ფარეს ახალი ნელადგილ ბ-ეროვება ეგზარქოსი ეფიოპიისთან კენესსარის შესახებ. თავისი სტატეის ბნიშვნელოვანი ნაწილი ევროპა მოეძღვნა პროკეფერის საკითხია კომისიისა თავისი პოზიციის გამარტივება და საბჭოთა ფიოლეფის პოზიციასა თანდასმებებს.

ალსანიშნავია, რომ კონფერენციის ფილეგანელი ბელგიარტალი სმდგომის გამსვლა ნიან პრეკლ. წარმოშობაგვლენას ფიფიოდეს ევროპა წარილეთ-ბოთ გამეცხადა. ამ გამეცხადებაში ევროპა ამბ-ლოის წინადადებას.

ᲘᲣᲒᲝᲡᲚᲐᲕᲘᲐᲡ ᲓᲔᲓᲔᲒᲐᲪᲘᲘᲡ ᲛᲔᲗᲐᲣᲠᲘᲡ Ბ-Ნ ᲙᲐᲠᲓᲔᲚᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲡᲕᲚᲐ

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს X სესია

ᲙᲐᲛᲐᲗᲘ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝ ᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲐᲦᲓᲒᲔᲜᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲜᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲘᲡ 1946-1950 ᲬᲚᲔᲑᲘᲡ ᲮᲣᲗᲬᲚᲘᲐᲜᲘ ᲒᲔᲒᲛᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ ᲛᲝᲮᲡᲔᲜᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲙᲔᲠᲫᲘᲡ ᲛᲠᲐᲕᲔᲠᲗᲘᲡᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ ᲐᲛᲮ. Ზ. Ნ. ᲙᲔᲪᲮᲝᲕᲔᲚᲘᲡ ᲡᲘᲢᲧᲕᲐ

ამხანაგო დეპუტატებო! საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს X სესიის განსახილველად წარმოდგენილი ჩვენი რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის აღდგენისა და განვითარების ხუთწლიანი გეგმა უმნიშვნელოვანესი დოკუმენტია.

საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს დარგს წარმოადგენს კვებისა და საგადამოო მრეწველობა.

კვების მრეწველობის ტრესტებისა და საწარმოთა უმეტესობა ცუდად იყო მუშაობს მეოთხე ხუთწლიანი ხუთწლეულის პირველ წელს. საერთო პროდუქციის მზრივ 1946 წლის პირველი ნახევრის გეგმა შესრულებულია 112,9 პროცენტით. მაგრამ არ შეიძლება ითქვას, რომ ყველა საწარმო გამართულად მუშაობს. არის მთელი რიგი საწარმოები, რომლებიც გეგმას ვერ ასრულებენ.

ხუთწლიანი გეგმით გათვალისწინებული კვების პროდუქციის გამოშვება საგარანონი გადიდება 1945 წელთან შედარებით. 1950 წელს პური გამოცხობილ იქნება 60 პროცენტით ეტი; სამაჯილაპო ნაწარმის გამოშვება იზრდება ერთისაგან, ზეთის—ოროთორამდე, სარეცხი საპნისა—ორნახევარჯერ, პაპიროსისა—ერთიორად, ჩაისა—თითქმის ერთისამად, ღვინისა ერთიორად და უფრო მეტად, მინერალური წყლებისა—შვიდჯერ და უფრო მეტად.

კვების პროდუქციის დიდი ნაწილის წარმოების, ომამდელი დონე უკვე 1947 წელს იქნება მიღწეული, ხოლო მოლიანად—1948 წელს. ამასთან უმაღლესდება გამოსაშვები პროდუქციის ხარისხი. მაგრამ გეგმის რაოდენობითი, თუნდაც ასორტიმენტი შესრულება საკმარისი როდია. პროდუქციის გამოშვების გადიდებასთან ერთად საჭიროა თვითღირებულების შემცირება, თვითეული საწარმოს რენტაბელურობა შუამაგალი. სახელმწიფო საწარმოთა შემსავალი გადიდება და სახელმწიფო ბიუჯეტის განმტკიცება აუცილებელი პირობაა ახალი ხუთწლიანი გეგმის შესასრულებლად.

ამიტომ საჭიროა საწარმოთა ხელმძღვანელები ღრმად ჩასწვდნენ წარმოებისა ეკონომიკას, გამოიძებნონ გზები გეგმიანი დანაკარგების შემცირებისათვის, ყოველ შემთხვევაში, არ უფლებან გადამტებები დანაკარგები.

მიხედ მოკიყვანო ამ მხრივ ცუდი მუშაობის ერთ-ერთი მაგალითი. თბილისის № 3 ლუდის ქარხანა (დირექტორი მახარაძე) წარმოების გეგმის ძალიანად ავსებს. თითქოს ყველაფერი რიგზეა. მაგრამ შემოწმების დროს აღმოჩნდა 43 ტონა ქერის დანაკლისი და 23 ტონის გადაბარკვა-ცხადდა, ეს ყოველად დაუშვებელია.

მრეწველობის მუშაკებმი მტად უნდა განმტკიცდეს სახელმწიფო დისციპლინა, გამლიერდეს კონტროლი, ლიკვიდეს ცუდი მუშაობის შემთხვევები.

ჩვენი რესპუბლიკის მეურნეობაში ჩაის და მეფეტვეობის წარმოებას დიდი საყურადღებო ადგილი უჭირავს.

1950 წელს ჩაის მრეწველობამ უნდა მოგვაცეს 17.900 ტონა პირველადი დამუშავების ჩაი. აქედან 14.200 ტონა ბასის ჩაი და 3.700 ტონა ლაო-ჩაი, რისთვისაც საჭიროა 60.000 ტონა ხარისხოვანი და 10.000 ტონა უხეში ფოთლები ჩაის ფოთოლი.

საგარანონად გადაეცემა ეამალეთ ხარისხის ჩაის ბეთრნიი ფონა.

1944 წელს „საქართველოს თაიგულ“ სრულიად არ ყოფილა გამოშვეული, ხოლო „ეკატერა“ და უმაღლესი ხარისხის ჩაი გამოშვებულ იქნა მხოლოდ 156 ტონა. 1950 წელს „საქართველოს თაიგული“, „ეკატერა“ და უმაღლესი ხარისხის ჩაი გამოშვებულ იქნება 810 ტონა, ე. ი. ხუთჯერ უფრო მეტი.

საკვამბილი მთავრობა უდიდეს ყურადღებას აქცევს ჩაის კულტურის განვითარებას. მიმდინარე წელს ჩაის პლანტაციებში შეტანილია ათასობით ტონა სასუქი. ყოველწლიურად მინერალური სასუქების შეტანა და გაძლიერებული მოვლა წესაძლებლობას მოგვცემს მნიშვნელოვან გავაუმჯობესთან მოსაკრეფი ფოთლის ხარისხი. ჩაის ფოთლის ტროფი და ფიზიკურ-ტექნიკური ეროვნ უზრუნველყოფილ პირველხარისხოვანი ჩაის გამოშვების.

ბევრი რაიონი უკვე მიმდინარე წელს თითქმის მთლიანად გადადგა ბრეკეი ხარისხის ჩაის კრეფაზე. ეს ტრადიციად უნდა გადაიქცეს ჩვენი კოლმეურნეებისა და საბჭოთა მეურნეობების მუშაკებისათვის.

1950 წლისათვის ღვინის გამოშვება ქართველურნეველია 1.550.000 დეკალიტრის რაოდენობით რესპუბლიკური და ადგილობრივი მრეწველობის ხარ. გარდა ამისა, შამპანური ღვინოების კომბინატი გამოუშვებს 160.000 დეკალიტრ სუფრის ღვინოს და 4 მილიონ ბოთლ შამპანურს, რაც 320.000 დეკალიტრ ღვინოს უდრის. ამრიგად, ოდენ გამოშვებულ იქნება 2.030.000 დეკალიტრი ღვინი.

ეკანასკნელ ხანებში ჩვენი ღვინის ფწარმოებელი ორგანიზაციები და განსაკუთრებით სამეურნეო ძალიან გატაცებული იყვნენ ახალი მარკის ღვინოების გამოშვებით ავსს წინათ მოგვეცინა საკრო მითითება და ჩვენც დაესახეთ ღვინის წარმოების ახალი გეგმა:

1. გადიდდება ევროპელი წესით დამამზადებელი ბრანდების მარკის ღვინოების, განსაკუთრებით „წინანდელის“, „ნაფარეულის“, „ეკატერინის“, „ფეკანის“, „თელიანის“, „გურეულიანის“ წარმოება.

2. გათვალისწინებულია კახური, იმერული, რაჭული წესით დამამზადებელი ადგილობრივი ღვინოების წარმოების საგრძნობი გადიდება. რაკიკ განსაკუთრებული ძნიშვნელობა აქვს ამათ ხარისხის გაუმჯობესების საქმეში.

3. შამპანური ღვინოების კომბინატმა უნდა გაიუჯოთ ბეშაობა ქართული ღვინოების წარმოების მხრივ და უახლოეს წლებში მოიწყოს „ატეფერმის“, „ფეხრანულის“, „ეფორეიფშვანის“ გაფოშვება 20-30.000 დეკალიტრ ოდენობით.

4. სატრაკტორ და შამპანური ღვინოების კომბინატმა უნდა გაძოუშვა იმერული წესით დამზადებული ღვინოები. საკითხა სატრაკტორ დაარსდოს „ცოლიკაური“, ხოლო შამპანური ღვინოების კომბინატმა „ოკეანური“ და „ოქრული თეთრი“.

მეოთხე სტალინური ხუთწლედში დიდი და სერიოზული ამოცანებია დასახული კვების მრეწველობის წინაშე კაპიტალური მშენებლობის განხორციელების საქმეში. გეგმა ითვალისწინებს 82 მილიონ მანეთის სალმპიტი დაბანდებითა ზაზით და 80 მილიონ მანეთის მეიღვინეობისა და ლუფსახდელ მრეწველობის ინარიცხების ანგარიშში. ამრიგად, მეოთხე სტალინური ხუთწლედის განვალუობაში საქართველოს კვების მრეწველობამ კაპიტალურ შენებლობაში უნდა დაანაბოდოს 162 მილიონი მანეთი.

ჩაის მრეწველობის კაპიტალურ მშენებლობაში გათვალისწინებულია 48 მილიონი მანეთის დაბანდება. ხუთწლედის მანძილზე აშენდება 8 ჩაის ფაბრიკა: საფეიჯოში 1 მილიონ ეკლოგრამი ფოთლის სიმძლავრისა, აკვანში, მერიანეთი, ინგირში, ლეღვეთში, ბახვში, კოჩარასა და ზედაეწერში (ხუთიდიანი რაიონი), თვითეული ორი მილიონი კილოგრამი ჩაის ფოთლის სიმძლეობისა.

ღვინის მრეწველობის ხაზით დასახულია აეკალის კონიაკის კომბინატის მშენებლობა 500 ათასი დეკალიტრის წლიური სიმძლავრით; მას ეკუთვნი ღვინის, კონიაკისა და არაყის ნაწარმოების დამუშავების, შენახვისა და ჩამოსხმის საამქროები.

დამთავრდება წინანდლის მარნისა და გურჯაანის ღვინის ქარხნის მეორე რიგის მშენებლობა, მარნები—ვაქტარში, ტბილისსა და ალაგაში, იყალთოში, ზენიდარასა და ვანში—160 ათასი დეკალიტრის საერთო სიმძლავრით. გათვალისწინებულია მარნების მშენებლობის დაწყება და დამთავრება შორაპანში, ველოსკიბეში, ობჩარში, სიმონეთში, ბახვში, მანავში 325 ათასი დეკალიტრის საერთო სიმძლავრით.

საკუთარი ბაზის გასაფართოებლად და მაღლახარისხოვანი ღვინის გამოშვების გასადიდებლად თელავიანში გაშენებულა სამკოთა მეურნეობა 200 ჰექტარზე. ქალაქ თბილისის ახლოგრეულ ეწყობა ახალი სამკოთა მეურნეობა „ფიფიოთა“, სადაც 100 ჰექტარზე გაშენდება სუფრა ყურძნის ვაზია ჯიშები. გადიდდება აგრეთვე ვენახის ნარგავების არაგბილ სამკოთა მეურნეობებში—ხარისაში, კარდანიში, მეკეტაზაში, მანავსა და ბახვში (ჩხავერის ჯიში).

მეღვინეობის მრეწველობის ხაზით მშენებლობას აწარმოებს აგრეთვე შამპანური კომბინატი. დამთავრდება თბილისის შამპანური ღვინოების ქარხნის შენებლობა. დაიწყება ზესტაფონის სუფრის ღვინოების ქარხნის აგება, აგრეთვე მარნების მშენებლობა ქართლელ, რაიონებში, ზესტაფონში, ორჯონიკიძესა და საჩხერეში 500 ათას დეკალიტრზე მეტი საერთო სიმძლავრეთი.

მსგავი მშენებლობა გათვალისწინებულია აგრეთვე კვების მრეწველობის სხვა დარგებში. ვანჩრახლეთა საშაქარეთამ კომბინატია ადგა თბილისში 12 ათასი ტონა პროდუქციის წლიური სიმძლავრით. აშენდება ბურის ქარხნები ბათუმში, ქუთაისში, გორში, ფოთსა და თბილისში. დამთავრდება ხილის სარეფოებისა და ლიმონათის ქარხნის მშენებლობა თბილისში, ლუსსახელი ქარხნის მშენებლობა ქალაქ ბათუმში 50.000 დეკალიტრის სიმძლავრით. აიგება ლუსსახელი ქარხნები 10.000 დეკალიტრის სიმძლავრით ქუთაისში, სტალინირში, ტყვარჩელსა და ტყიბულში. ბალეკ ფმთავრდება ოჩამჩირის ტუნგო-ზეთსახდელი ქარხნის მშენებლობა.

ამ დიდი პროგრამის შესასრულებლად საჭიროა ბევრ რიგ სპეციალურ ღონისძიებათა განხორციელება. პირველ ყოვლისა, უნდა გაუუჯოთ ყველა საამქროები საქმე. საამქროებელი და სამინისტრო ტრესტი „საკვებებშენი“ აღჭურვა ალუმენტრალ სათანადო საამქროებლური ტექნიკურ ბაზითა და მოუწყობილობით, გაუუჯოთ ფეხ მუშობა სამშენებელო საინჟინრო-ტექნიკურ მუშაკთ შერჩევის, კალიფიკაციერ მუშაობა მუდმივი კადრის შექმნის, სამუშაოთა ხარისხის ამაღლებისა და მშენებლობათა ღირებულების შემცირების გზით.

საკვაშრონ, საკავშირო-რესპუბლიკური და რესპუბლიკური ობიექტების იაკეთ დიდი მშენებლობა, რაც გათვალისწინებულია ხუთწლიანი გეგმით, აუცილებელია მოითხოვეს რესპუბლიკაში ვიკონათ ადგილობრივ საშენ მასალათა (ადური, ქვა, კირი და სხვა) ეტაკეეე ბაზა.

საკვირიდ მიმაჩნია, რომ წლიური გეგმების განხილებისას საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ გაითვალისწინოს: საშენ მასალათა ნაწარმოების ზედდრითი წონის მნიშვნელოვანი გადიდება აგურის წარმოებაში; ორსაფენელი ქარხნების სიმძლავრის მთლიანი ათვისება (გამოშვების გადიდება 12-15 მილიონი ცალით), სიზუნტრობის ლეკვდიდანი აგურის წარმოებაში (ამ ეკამად I კვარტალში ზზადება 5-6 და IV კვარტალში 10 პროცენტი); პირველი ხარისხის აგურის გამოშვების ფეკანა 50 პროცენტამდე მაინც.

აგურის წარმოება უნდა გაფართოოდეს აგრეთვე მახვილი მშენებლობის ხაზით, მეტი ყურადღება მოეკცეს საშენი ქვის მოპოვების საქმეს.

ომამდე საქართველოში შემოკმენდათ დაახლოთან 60-70.000 კუბმეტრი არტიკის ტუფი (რაც 30-35 მილიონ აგურს უდრის). ამკამად არტიკის ტუფი შემოდის სრულიად არასაკმაო რაოდენობით. ჩვენი თეძანის ტუფის გამოყენება მნიშვნელოვნად გადიდებდა საშენი მასალების ბალანსს. ხუთწლიანი გეგმით დასახულია 50 ათასი კუბმეტრი თეძანის ტუფის მოპოვება, რაც სრულებით არ არის საკმარისი, მით უმეტეს, რომ მარაგი 5 მილიონ კუბმეტრს აღწევს.

საშენ მასალათა სამინისტროს უნდა გადიდოს ტუფის მოპოვება 100-150 ათას კუბმეტრამდე. ეს მოგვცემს რამდენიმე ათი ათასი ტონა ქვანახშირის ეკონომიას. საჭიროა აგრეთვე ვიზრეგნოთ სხვა საშენი ქვების მოპოვების გადიდებისათვის (ვეახერის, ეალარის, სამეფორალის და სხვა).

ჩვენ ვკუბდეს საშრეველო ხე-ტყის თითქმის მთლიანად შემოზიდვა საბჭოთა კავშირის შორეული რაიონებიდან. ეს საამე ყოველთვის როდი ხორციელდება ეფექტიანად, რის გამო ობიექტები გაგიდგან საამშენელო ხე-ტყის უკიდურეს ნაკლებობის. საჭიროა სამეცნიერო-საკვლევა ინსტიტუტებმა და მსხვილის მშენებლობებმა ფართოდ გაშალონ მუშაობა იმისათვის, რომ შეიმუშაონ მშენებლობაზე ხე-ტყის მინიმალური ხარჯვის ნორმიდენები.

აუცილებელია სათანადო ყურადღება მოვაქციოთ მშენებლობის ეკონომიკის საკითხებს. ეს შეეხება ცვლებრივ შემკვლელობის, ეარის უფრო ფართოდ გამოყენებას, სტანდარტული ლეტალების წარმოების გაძლიერებას, მაგალითადაკ მშენებლობაზე გადაეალა. ეს საკითხები საბჭოსშენი ადგენენ კომისიამ უნდა დაამუშაოს სათანადო სამინისტროებთან ერთად.

ამხანაგო დეპუტატებო!

ომია წლებში კვების მრეწველობის მუშაობა ამაბარეებს, ინერციებმა და ტენდენციებმა გაამარეულა პარტიის, მთავრობის, ჩვენი დიდი ბელადის ამხანაგ **სტალინის** ნათმა. საქართველოს კვების მრეწველობის მუშაკები ყველაფერი გაკეთებენ იმისათვის, რომ მეოთხე სტალინურ ხუთწლედში კვების მრეწველობამ წინანდებურად ვინარჩენოს ადგილი მოწინავეთა რიგებში.

ეიმეშაოთ ისე, რომ მოვიპოვოთ ეფექტა ეფექტაკოთ კომუნისტურ პარტიას, საბჭოთა მთავრობას ხუთწლიანი გეგმის მთლიანად და გადაჭარბებით შესრულება.

საქართველოს, შრომეგნოლის ამხანაგ ლავრენტი ბერიას ხელმძღვანელობით ვაგალელი აქვს ხუთწლეულ და საბჭოური შენებლობის დიადი სკოლა. ჩვენ ყველა პირობა გვაქვს ხუთწლიანი გეგმა შეეასრულოთ მთლიანად, გადაჭარბებით. ამის თავდებია ქართველი ხალხის უსაზღვრო სიყვარული საბჭოთა სამშობლისადმი, ბოლშევიკური პარტიისადმი, დიდი **სტალინისადმი (ტაში).**

ᲓᲔᲙᲣᲢᲐᲢ Კ. Გ. ᲤᲘᲤᲘᲜᲐᲫᲘᲡ ᲡᲘᲢᲧᲕᲐ

ამხანაგო დეპუტატებო! საბჭოთა ხალხმა ძლეულ ამოსილად დაამთავრა საომარული ომი პატერიული გერმანიისა და იაპონის იმპერიალიზმის წინააღმდეგ. კაცობრობის დაეძინებელი ტერი გერმანიის ფაშიზმი გამანადგურეს დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის მიერ შექმნილმა საბჭოთა ქვეყანამ და მისმა ლეიძლა ზეიდმა — საბჭოთა შეიარაღებულმა ძალებმა ევნალიური ბრდაბრმავეთა, ხალხთა ბელადის ამხანაგ **სტალინის** მეთაურობით.

სტალინური ხუთწლედების წარმატებით განხორციელებამ ჩვენი ქვეყნის ეთელი მატერიალური შესაძლებლობანი წინაუწარ მოთაზადა ამტორი თავდაცვისათვის.

საომარეო ომში ბრწყინვალე გამარჯვების შედეგად საბჭოთა ხალხმა მოიპოვა შესაძლებლობა კვლავ დაბარეებოდა მშვიდობიან მშენებლობას, რომელიც დარღვეულ იქნა 1941 წელს ჩვენს ქვეყანაში ეერმანელ ფაშისტთა ურდოების შემოსევით.

საბჭოთა კავშირის ყველა კუთხეში — რუსეთეიანში, რაიონში, ქალაქში, სოფელში, საწარმოში, კოლმეურნეობაში, საბჭოთა მეურნეობაში ეანდაგდა დაამაეეთ მუშაობა სახალხო მეურნეობის ადგილნაა და შემდგომი განვითარებისათვის.

ხალხ კაკშრის სახალხო მეურნეობის აღდგენისა და განვითარების 1946-1950 წლების ხუთწლიანი გეგმა კანონი ითვალისწინებს სამეურნეო და კულტურული მშენებლობის ფართო პროგრამას საქართველოს რესპუბლიკაში.

ამ კანონით გათვალისწინებულია საქართველოს რესპუბლიკაში კაპიტალური დაბანდებანი 4.120 მილიონი მანეთის რაოდენობით და განსაზღვრულია ძირითადი სამრეწველო პროდუქციის გამოშვება 1950 წელს შემდეგი ოდენობით:

ფეფალი 330 ათასი ტონა
ფეოლადი 185 ათასი ტონა
ქვანახშირი 2.400 ათასი ტონა
ნავთი 110 ათასი ტონა
ელექტროენერგია 1.300 მილიონი კილოვატსაათი
მარგანეცის მადანი 2.040 ათასი ტონა
კოკში 450 ათასი ტონა
ცეცხლმედეგი ფაზნა 1.700 ცალი
ალუმინანარი 15 ათასი ცალი და მრავალი სხვა.

ეს ციფრები აშკარად მოწმობენ, რომ ახალი ხუთწლედით საქართველოში მძლავრად ვითარდება მძიმე ინდუსტრია, რომელიც მთელი სახალხო მეურნეობის საფუძველია.

ახალ ხუთწლედში აშენდება ამიერკავკასიის უდიდესი მეტალურგიული ქარხანა ქალაქ თბილისის ახლოს. ეუმაობას დაიწყებს ქუთაისის საავტომობილო ქარხანა და მრავალი სხვა საამრეწველო ობიექტი, რომელნიც კიდევ უფრო ლამაზს, ამაეე დროს ეკონომიერად უფრო ძლიერს გახდიან საქართველოს რესპუბლიკასა.

ამხანაგო დეპუტატებო!

სამამული ომის მძიმე წლებში ქართველი ხალხი დაეფალავ ბრძოლასა და შრომას ეწეოდა ჰიტლერულ ეერმანიაზე გამარჯვების უზრუველველყოფიდან, წარმატებით ასრულებდა ხალხთა ბელადის დიდი სტალინის დავალებებსა.

დიდი სტალინის ერთგულმა თანამებრძოლმა, ქართველი ხალხის საყვარელ შვილმა ამხანაგმა ლავრენტი ბერიამ, როგორც ყოველთვის, ამ მრისხანე ბრძოლიდ ეამაც ეაჩვენა ეროდესი ამაგი დასდო ქართველ ხალხს, ბოელი ეაკეკანის ხალხებს.

ამხანაგო დეპუტატებო!

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მიერ ოეეკეენ გასახილველად და დასამტკიცებლად წარმოდგენილი ხუთწლიანი გეგმის პროექტი ითვალეენი დიდი სტალინის ბრძანული ბრძანებეთ სფეფეკეენ.

წარმოდგენილი გეგმა საესებით შეესაბამება დასახელი ამოცანეთა განხორციელებას. გეგმის პროექტით გათვალისწინებულია რესპუბლიკეთ და ადგილობრივი მრეწველობის პროდუქციის გამოშვების გადიდება 1950 წლისათვის 27,5 პროცენტით, სოფლის მეურნეობის პროდუქციისა — 27 პროცენტით. გათვალისწინებულია ბევრი რიგი ახალი შენებლობანი, საავადმყოფო-ამბულატორიების, სასკოლო და სხვა კულტურულ-დაწესებულებათა ქსელის საგრძნობი გაფართოება, ელექტროსადგურების, წყალსადენების, ბინების აგება. საგრძნობლად ფართოდ ეეგეა ჩაის, ციტრუსების, ვენახის, სხვადასხვა ტექნიკური კულტურების, აგრეთვე ძარცვეული კულტურების ნათესი ფართობი, ფიდეეეა ტენიკური ბაზა მათი მომსახურებისათვის.

საქართველოს მრავალფეროვან წოფლის მეურეობაში თვალსაჩინო ადგილი უკავია მეცხოველეობას.

ამხანაგო ლ. ბ. ბერია გვასწავლის, რომ „...საქართველოს სოფლის მეურეობის უმნიშვნელოვანეს დარგს წარმოადგენს მეცხოველობა“. ეეგი მოითხოვს ენერგიული მუშაობა. ყველდღეიურ, მოქნილ და კონკრეტულ ხელმძღვანელობას. ამიტომ იყო, რომ მიმდინარე წელს შეიქმნა მეცხოველეობის სამინისტროები, ათოლეკეი ადარიათო ლაბორატორიები, ათოლეკეი ადარიათ-ლაბორატორიებთან ჩაბოდალბა და მეცხოველეობის განყოფილებები.

ახლად შექმნილი მეცხოველეობის სამინისტროს და მისი ადგილობრივი ორგანოების წინაშე ეკი ფიდი ამოცანეთა დასახეთ.

ხალხთა მატერიალური კეთილდღეობის ამაღლების საქმეში, რაც ეკთვალისწინებულია მეოთხე ხუთწლედით, მეცხოველეობას თვალსაჩინო ადგილი უკავია. ჩვენს ქვეყანას ესაჭიროება მეტი ხორცი, რძე, ცხიმი, ტყავეეეი, რძის ნაწარმი, მატყლი და მეცხოველეობის სხვა პროდუქტები.

ამ ამოცანის შესრულებას საკუნეთ შეესაბამება მინისტრთა საბჭოს მიერ ამ სესიის განსახილველად წარმოდგენილი საქართველოს ხუთწლიანი გეგმის პროექტი.

საქართველოს სსრ კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა მეცხოველეობის განვითარების 1945 წლის სახელმწიფო გეგმა წარატებით შეასრულეს. მათ აგრეთვე შეასრულეს ეკეტველეობის პროდუქტების სახელმწიფოფოთაეეს ჩაბარების გეგმა.

1945 წელს მეცხოველეობის განვითარების საქმეში ეკრეი მაჩვენებელი აქვთ ზეეგადილ, ჩოხატაურის, ამბროლაურის, თეთრი წყაროს, დუშეთის, ყაზბეგის, წალენჯიხის, ამბროლაურის და მრავალი სხვა რაიონის კოლმეურნეობებს. შეკარებით არადამყოფილებელი ანეკეეეებლებით დაამთავრეს გასული წელი სეკეეეკოეს, ყვარლის, სიღნაღის, ბორჩალოს, ბაშკირეთის, ქარელის რაიონების კოლმეურნეობებმა.

მეცხოველეობის განვითარების ხუთწლიანი გეგმა განხორციელება მოითხოვს სერიოზულ ყურადღებას. ყველდღეიურ მუშაობა რესპუბლიკური და ადგილობრივი ორგანოების, განსაკუთრებით მეცხოველეობის სამინისტროს და მისი ადგილობრივი ორგანოების მხრივ.

მეიზეიდავად იმისა, რომ მეცხოველეობის განვითარების საქმეში მიღწეული გვაქვს, მრავალ კოლმეურნეობასა და რაიონში ამ ხრივ ჯერ კიდევ სერიოზულ ნაკლოვანებებს ვხედავთ.

ყველგან მაღალ დონეზე არ არის დაყენებული პირუტყვის მოვლა-პატეკრონობა, ბრის პირუტყვის საკვლიანობის, განაყოფის მრავალი შემთხვევა, დაბალია პროდუქტიეობა, განაყოფიერებით არადამყოფილებელია პირუტყვის ჯიშობრივი შემადგენლობა.

მეცხოველეობის სწრაფი ალმაკეობა. განსაკუთრებით მისი პროდუქტიულობის გადიდება დამოკიდებულია ჯიშობრივ შემადგენლობაზე. ცხონდეთ, რომ ქართველმა ხალხმა საუკუნეებს განმავლობაში შეაქმნა ადგილობრივ ბრონეებთან შეგეფეული პირუტყვის ჯიში, რომელიც თავიდ დრაზე ხასიათდებოდა მაღალი პროდუქტიულობით და გამძლეობით. იაკეკ ცნობილია, რომ ამკამად ჩვენს ქვეყანაში მოიპოვება პირუტყვის უფრო კეთილეეეეი, მაღალპროდუქტიული ჯიშები, მაგრამ ამასთან პირუტყვის ჯიშობრივი გაუმჯობესებისათვის ბეკეა ეეეე

მთავარ გერმანელ სამხედრო დამნაშავეთა პროცესი ნიურნბერგში

სსრ კავშირისაგან მთავარი ბრალმდებლის ამხ. რ. ა. რუდენკოს საბოლოო სიტყვა *

შ ე ს ა ვ ი ს ი

მიუხედავად იმისა, რომ ომის წლებში ბრალდებული იულიუს შტრაიხერს ფორმალურად არ ეკავა ტკბილობათა და მაცობრივად სიკეთილით დასჯის განხორციელებასთან უშუალოდ დაკავშირებული თანამდებობანი, ძნელია გადაკაბადებულად დავახასიათოთ ამ ადამიანის მიერ ჩადენილი უანგაროებანი.

ჰიმლერთან, კალტენბრუნერთან, პოლთან და ყველა იმათთან ერთად, ვინც გეგმავდა, აწყობდა და ამოქმედებდა გაზიან კამერებსა და „დუშგუბკებს", მათთან ერთად, ვინც უშუალოდ ახორციელებდა მასობრივ „ოპერაციებს", შტრაიხერმა პასუხი უნდა აგოს გერმანიის ფაშიზმის ყველაზე სასტიკი დანაშაულებისათვის.

ეროვნული და რასობრივი შეღლილ ბალვეებება, ავადმყოფური სასასტიკის ჩანერგვა და მოწოდება ბკელალობასაკენ—ყოველივე ეს ამ ადამიანს არა მარტო მრავალი წლის პარტიულ მოგალოთას, არამედ შემოსავლიან სპეციალობასაც წარმოადგენდა.

და შემთხვევითი რიდია, რომ ამ ფიდდად შეაფასა „შტიურმერის" და მისი მოავარი რედაქტორის დამსახურება ჰიმლერსა თავის, სასამართლოსათვის უკვე ცნობილ, მისალმებაში შტარიხერისადმი, რაც დათარიღებულია 1937 წლის აპრილით.

შტარიხერი შეიძლება ჩაითვალოს იმად ნამდვილ „სულიერ მამად", ვინც ბავშვებს წამებით ხოცავდა ტრეზლინაში. „შეშურეშეროდ" და „ეხმირეგვეტროდ გერმანიის ფაშიზმი ასე სწრაფად ვერ აღზრდიდა ბკელალთა ან მასობრივ „კადრებს", რომლებმაც უშუალოდ განაორიციელეს ჰიტლერისა და მისი ბრიგის დანაშაულებრივი გეგმები, მოსპეს ჩა ევროპაში ექვს მილიონზე მეტი ებრაელი.

მრავალი წლის განმავლობაში შტრაიხერი სულიერად ხარნნდა გერმანიის ბავშვებსა და ახალგაზრდობას. სასამართლოში წარმოდგენილია „შტიურმერის" სამაგალი „სამავშო ბალიერ ფონ შირახთან ერთად შტრაიხერმა „ეუნეი უნდა აგოს იმისათვის, რომ მის მიერ მორალურად გაბარნნული „ჰიტლერიუგენდი" ნიშნავი სასრულად იყენებდა ლეგიონ ეტიოპეაზ წყვეანილ ებრაელ ბავშვს. შემთხვევითი რიდია, რომ ფონ შირახი ასე ადიდებ აფაკებდა შტრაიხერის „იუტორიულ დამსახურებას".

ურჯულოებო „ნიურნბერგის კანონები" ამ № 1 იუდოფობისათვის", როგორც ის თავისთავს უწოდებდა, და ებრაელების პირველ რბევათა ორგანიზატორისთვის მხოლოდ „ბრძოლის დასაწყისი" იყო. როგორც სასამართლოს ეხსომება, ამ კანონების გამოცემის შემდეგ შტრაიხერი, მოეწოდებდა რა ევროპის ებრაელთა ფიზიკური გაყლეტისაკენ, სწერდა: „ეს პრობლემა მხოლოდ მაშინ გადაიჭრება, როცა მოიცმობა მსოფლიოს ებრაელთან."

მე არ დავუბრუნდები აგრეთვე „შტიურმერის" იმ ცრუ და სამარცხვინო „ორტალურ ნომრებს", რომლებსაც „სს"-ელები ანდა ჩეკეჭრებისთვ ბილიონობით უმწეო ადამიანის დასაოცაცად და გაკმარნთვერნისთვ ყოველვარი ახეკობა ებრაელთა მიმართ. შტრაიხერის დამნაშავეობის ეს დამამტკიცებელი საბუთები, რაც ისეა საბუთებთან ერთად წარმოდგენილია სასამართლოში, საყოველთაოდ ცნობილი და უდავოა. 1939 წელს ის ბიდაწყებითა და ტრეტლინკეთ წინასწარ სტკბებოდა და სწერდა: „წინასწარ სულელეანა მხოლოდ ებრაელთა საფლავებმა სჯეან, რომ ისინი ეკრთაბანი არსებობდნენ".

1943 წელს, როცა ტრეგლინკისა და ოსვენციმის გაზიან კამერებში უკვე მიჰყავდათ მილიონნობით მსხვერპლი, „შტიურმერში" გამოქვეყნდა გეტოს ლიკვიდაციის წამაქეზებელი სტატეები, სიცოცხლეთ და ნიშნისგებით ალსავე სტატეები, და, ბოლოს, შტიურმერმა სასიტატენ ქმაყოფილებით დადასტურა: „ევროპაში ებრაელები გაჩრნენო".

შტრაიხერი მთელ თავის სიცოცხლეში სცოცოცდა. იგი ცდილობდა სიცრუე ელამპარაკნა აქაც, გასამართლების ბრალ. მე არ ვიცი ჩვენგანი თუ არა მის იმედი, რომ ამ სიცრეთი ვინმეს მოატყუებდა თუ ჩვეულებრივ ადამიანს, ეს ბოლოდ ბალიერ ფონ შირახთან ერთად შტრაიხერმა „ეუნეი უნდა აგოს იმისათვის, რომ მის მიერ მორალურად გაბარნნული „ჰიტლერიუგენდი" ნიშნავი სასრულად იყენებდა ლეგიონ ეტიოპეაზ წყვეანილ ებრაელ ბავშვს. შემთხვეევითი რიდია, რომ ფონ შირახი ასე ადიდებ აფაკებდა შტრაიხერის „იუტორიულ დამსახურებას".

ურჯულოებო „ნიურნბერგის კანონები" ამ № 1 იუდოფობისათვის", როგორც ის თავისთავს უწოდებდა, და ებრაელების პირველ რბევათა ორგანიზატორისთვის მხოლოდ „ბრძოლის დასაწყისი" იყო. როგორც სასამართლოს ეხსომება, ამ კანონების გამოცემის შემდეგ შტრაიხერი, მოეწოდებდა რა ევროპის ებრაელთა ფიზიკური გაყლეტისაკენ, სწერდა: „ეს პრობლემა მხოლოდ მაშინ გადაიჭრება, როცა მოიცმობა მსოფლიოს ებრაელთან."

მე არ დავუბრუნდები აგრეთვე „შტიურმერის" იმ ცრუ და სამარცხვინო „ორტალურ ნომრებს", რომლებსაც „სს"-ელები ანდა ჩეკეჭრებისთვ ბილიონობით უმწეო ადამიანის დასაოცაცად და გაკმარნთვერნისთვ ყოველვარი ახეკობა ებრაელთა მიმართ. შტრაიხერის დამნაშავეობის ეს დამამტკიცებელი საბუთები, რაც ისეა საბუთებთან ერთად წარმოდგენილია სასამართლოში, საყოველთაოდ ცნობილი და უდავოა. 1939 წელს ის ბიდაწყებითა და ტრეტლინკეთ წინასწარ სტკბებოდა და სწერდა: „წინასწარ სულელეანა მხოლოდ ებრაელთა საფლავებმა სჯეან, რომ ისინი ეკრთაბანი არსებობდნენ".

1943 წელს, როცა ტრეგლინკისა და ოსვენციმის გაზიან კამერებში უკვე მიჰყავდათ მილიონნობით მსხვერპლი, „შტიურმერში" გამოქვეყნდა გეტოს ლიკვიდაციის წამაქეზებელი სტატეები, სიცოცხლეთ და ნიშნისგებით ალსავე სტატეები, და, ბოლოს, შტიურმერმა სასიტატენ ქმაყოფილებით დადასტურა: „ევროპაში ებრაელები გაჩრნენო".

შტრაიხერი მთელ თავის სიცოცხლეში სცოცოცდა. იგი ცდილობდა სიცრეთ ელამპარაკნა აქაც, გასამართლების დროს. მე არ ვიცი ჩვენგანი თუ არა მის იმედი, რომ ამ სიცრეთი ვინმეს მოატყუებდა თუ ჩვეულებრივ ადამიანს, ეს ბოლოდ ბალიერ ფონ შირახთან ერთად შტრაიხერმა „ეუნეი უნდა აგოს იმისათვის, რომ მის მიერ მორალურად გაბარნნული „ჰიტლერიუგენდი" ნიშნავი სასრულად იყენებდა ლეგიონ ეტიოპეაზ

შ ე ა ხ ვ ი

ბრალდებული ჰერმარ შახტი თვალსაჩინო ოთხ ასრულებდა ჰიტლერიულ შეთქმულების დანაშაულებრივი გეგმების მომზადებასა და განხორციელებაში, იგი ასრულებდა დიდ და რთულ სამეშაოს.

შახტის თავდასაცავი პოზიცია მეტისმეტად მარტივია.

თუ მას დავუჯერებთ, იგი ჰიტლერიზმს მიეჭრო მხოლოდ ამბოლოდ ჰიტლერიულ მოსაზრებით, იგი წინააღმდეგი იყო აგრესიული ომებისა, მაგრამ მხარს უჭერდა გერმანიის შეიარაღებას მშვიდობის დაცვის მიზნით. იგი მომხრე იყო იმისა, რომ გერმანიისათვის დაებრუნებინათ კოლონიები, რათა ევროპაში ეკონომიური წინაპირობა დამყარებულიყო.

როდესაც შახტი დარწმუნდა, რომ ჰიტლერული მოიერის პოლიტიკა მიმნდა ისახავს უაღრესად დიდ შეიარაღებას და, ამრიგად, მეორე მსოფლიო ომის გაჩაღებით იმეჭრება, იგი ოპოზიციაში გადავიდა ჰიტლერისადმი, სამუშაოს უჭერდა ჰიტლერული მოიერის ლიზისიებებს და ამის შედეგად, როგორც ჰიტლერის წინააღდეგმა შეთქმულების მონაწილე, რეპრესირებულ იქნა.

ბრალდებული შახტი ამჟამად ცდილობს თავის აღფრთოვანებული წერილები ჰიტლერისადმი, რომლებიც აღსაცავი ერთგულების გამოხატულებანი, წარმოგვიდგინოს, როგორც ჰიტლერული რეჟიმისადმი თავიდან ნამდვილი ოპოზიციური განწყობილების შენიღბვის მეთოდი.

ნამდვილად კი შახტი უკვე 1929 წელს დაეახლოვდა ჰიტლერულ მოძრაობას. შახტი ინარებოდა ნაციონალსოციალისტებისაკენ, ხოლო ჰიტლერი და გერინგი ცდილობდნენ მოპოვებინათ შახტის ბრძოლაჭრა, რომელსაც ფართო ურთიერთობა ჰქონნა გერმანიის სამრეწველო და საფინანსო წრეებში და შეეძლო სხვანაირად გაეწია ჰიტლერიზმისათვის ფასდაუდებელი სამსახური და კიდევაც გიუწია.

უკვე 1932 წლის 29 აგვისტოს ჰიტლერისადმი თავის წერილში შახტი აიწმენდნდა მას თავის ერთგულებაში.

ეს დარწმენება ლიტონ სიტყვებად როდი დარჩენილა. სწორედ ბრალდებულმა შახტმა შეასრულა გადამწყვეტი როლი ჰიტლერის მიერ ხელისუფლების სათავეში ჩადგომის საქმეში. სწორედ იგი, შახტი, იყო ორგანიზატორი გერმანიის სამრეწველო წრეების მიმართ, რომლებიც მოითხოვდნენ რაიხსკანცლერად ჰიტლერის დანიშვნას.

სწორედ მან, შახტმა, ჯერ კიდევ 1932 წელს გერმანიის მაშინდელ რაიხსკანცლერ ფონ პაპენს განუცხადა — ჰიტლერი გადაეცით თქვენი პოსტიო. სწორედ მან, შახტმა, 1933 წელს რაიხსტაგის არჩევნების წინ ბოიაწო მრეწველთა თათბირი, რომელზეც შეიქმნა საარჩევნო ფონდი ჰიტლერული პარტიისათვის, რამდენიმე მილიონი მარკის რაოდენობით.

შახტის როლსა და მნიშვნელობას ჰიტლერული გერმანიის შექმნაში ახასიათებს ჰიტლერის უახლოესი თანამებრძოლი გებელსი. თავის დღიურში მან 1932 წლის 21 ნოემბრის ჩანაწერი:

„დოქტორ შახტთან საუბარში დავარწმუნეთ, რომ იგი სავსებით გამოხატავს ჩვენს თვალსაზრისს. იგი ერთერთი არარავლთაგანია, ვინც საკუთრივ ეთანხმება ფიურერის პოზიციას".

ოვით ბრალდებულმა შახტმა თავის სიტყვაში საგაბაფხეულ ბაზრობაზე ლაიფციგში 1935 წლის 4 მარტს ასე განსაზღვრა თავისი როლი ჰიტლერულ სახელმწიფოში:

„შემიძლია დავარწმენოთ, რომ ყოველივე, რასაც მე ვლაპარაკობ და ვაკეთებ, საკუთრივ ეთანხმება ფიურერი და რომ მე ისეთს არაფერს გაკეთებ და ვიელაპარაკებ, რასაც ფიურერი არ მოიწონებს. ამრიგად, ეკონომიური გონების მეკელი ვარ არა მე, არამედ ფიურერი...".

ბრალდებულ შახტს დამსახურება, როგორც თვით შახტი მოელოდა, ღირსეულად იქნა დაფასებული ჰიტლერის მიერ. ხელისუფლების სათავეში ჩადგომის შემდეგ 1933 წელს ჰიტლერმა მაშინვე დანიშნა შახტი რაიხსბანკის თავმჯდომარედ, ხოლო შემდეგ—ეკონომიკის მინისტრად და, ბოლოს, ეკონერალურ რწმენებულად სამხედრო ეკონომიკის საკითხებში.

„ბრალდება მასალებით და სასამართლო გამოძიებით დამტკიცებულია ბრალდებულ შახტის გასაკეთებელი როლი გერმანიის შეიარაღების მომზადებაში და ალბათ აგრესიული ომების გაჩაღებაში.

ყოფილმა სამხედრო მინისტრმა ბლომბერგმა თავის ჩვენებაში სთქვა, რომ 1937 წლისთვის შეიარაღებულ ძალთა განვითარების გეგმები თითქმის შესრულებული იყო და რომ შახტს ეცხონა ეს გეგმები და მათი დაფინანსების საკრიტიკა.

შახტი იყო ჰიტლერულთა დანაშაულებრივი გეგმების ერთ-ერთი ყველაზე თანმიმდევრული მომხრე. ადერიკის შეერთებული შტატების ელჩ ფულერთან საუბარში 1936 წლის 23 სექტემბერს შახტმა მას განუცხადა, რომ „...ყოლნინები საჭიროა გერმანიისათვის. თუ შესაძლებელია, კოლონიებს ჩვენ შევიძენთ მოლაპარაკების გზით, ხოლო თუ არა—ჩვენ დავიპყრობთ მათ..."

ვენაში გამოსვლის დროს 1938 წლის მარტში შახტმა გამაცხადა:

„მადლობა ღმერთს, ამას არ შეეძლო ხელი შეეშალა დიდი გერმანელი ხალხისათვის თავისი გზის გაგრძობაში, იმიტომ, რომ ადიოლ ჰიტლერმა გააერთიანა გერმანიის ნება და გერმანიის აზრი. მან კაცად განამტკიცა ეს გაძლიერებული შეიარაღებული ძალებით და, ბოლოსდაბოლოს, ამ ბარეგანი ფორმა მისცა გერმანიისა და ავსტრიის შინაგან ერთიანობას".

ბრალდებული შახტი აღფრთოვანი იყო საგანგები რწმენებებით სამხედრო ეკონომიკის დარგში.

მაგალ რიგი წლების განმავლობაში შახტი ერთდროულად იყო რაიხსბანკის თავმჯდომარე, ეკონომიკის მინისტრი და გენერალური რწმენებული სამხედრო ეკონომიკის საკითხებში.

უკვე ამ თავისი მდგომარეობის გამო ბრალდებულმა შახტმა უდიდესი და გადამწყვეტი როლი შეასრულა ჰიტლერული გერმანიის სამხედრო ეკონომიკისა და შეიარაღებისა ძალების შექმნაში და აღორძინებაში.

ბრალდებულ შახტის ეს როლი საკმაოდ არის გაშუქებული ჰიტლერის მრავალ ქეიბს წერილში შტაბისადმი.

სწორედ ბრალდებული შახტი იყო ავანტიურისტული მეფოდის „მეფის" ჰიტლერი, რომლის დამსახურებითაც გერმანიის ეკონომიკაში შეიარაღების მზნეზინათვის სამეფოდ ასიენთა გადაკარნებით დანაფდებული იყო 12 მილიარდი მარკა.

როგორც უკვე ზემოთ იყო აღნიშნული, ბრალდებული შახტი ცდილობდა მისი საქმიანობის სხვადასხვა პერიოდში ბაზგასმით აღენიშნა თავისი თითქოს სულ უფრო გამწვავებული უთანხმოება ჰიტლერულ რეჟიმთან. ამმიგულად კი შახტი ორჯოფილ თამაშს ეწეოდა, თავს იზღვევდა გათავეფვებული ჰიტლერული მთავრობის დანაშაულებრივი პოლიტიკისათვის პასუხისგებელებისაგან ან აღამიანებთან ლაკუეცი, რომლებიც ნამდვილად ანერადგებულნენ ჰიტლერულ რეჟიმის დამხობისაკენ, და იძავე დროს ყოველი შემთხვევისათვის ინარნენებდა ამ რეჟიმისადმი ლოიალობას.

მხოლოდ 1943 წელს, როდესაც ისეთი გამეკვილი პოლიტიკანისათვის, როგორიც შახტია, ცხადი გახდა ჰიტლერული გერმანიის კრახი, მან კაკვმირი დაამყარა ჰიტლერული რეჟიმისადმი ოპოზიციურად განწყობილ წრეებთან, მაგრამ, რიგხოდა რა თავისთავს ერთგული და იზღვევდა რა თავს ამ შემთხვევაშიც, ჰიტლერული რეჟიმის დასამხობად პირადად არაფერი რეალური გაუკეთებია და სწორედ ამიტომ ჰიტლერმა შეინახა იგი.

ასეთია ბრალდებულ შახტის სახე, ასეთია მისი როლი საერთო შეთქმულებასა და სამხედრო დანაშაულობაში—ჰიტლერული გერმანიის სამხედროეკონომიკის შექმნელია და დანაშაულებრივი ჰიტლერული მთავრობის მიერ დაწყებული მორე მსოფლიო ომის გამოაკენილის როლი.

ᲤᲣᲜᲙᲘ

ვალტერ ფუნკი ჰიტლერელი გახდა იმაზე ბევრად ადრე, სანამ ოფიციალურად შეედოდა 1931 წელს ნსდაპ-ის წევრად, და ჰიტლერელ ბარაჩა ბოლომდე. თავისი ეკონომიური ცოდნა, ეფექტიანობის გამოცდილება, გერმანიის მრეწველთან, ვაჭრობისა და ფინანსების ხელმძღვანელებთან ფართო ურთიერთობა მან ჰიტლერელ შეთქმულთა სამსახურში ჩააყენა.

1940 წ. 13 აგვისტოს გაზეთ „დას რაიხში" გამოქვეყნებულ სტატიაში სათაურები „ვალტერ ფუნკი — ნაციონალსოციალიტური ეზოოვნების პიონერი" აღნიშნული იყო:

„ვალტერ ფუნკი უცვლელი დარჩა ამიტომ, რომ იგი იყო, არის და იქნება ნაციონალსოციალიტი, მებრძოლი, რომელიც მთელ თავის შრომას ამბარს ფიურერის იდეალების გამარჯვებას".

თუ როგორი იყო ჰიტლერის „იდეალები", ეს საკმაოდ კარგად არის ცნობილი. ამ „იდეალებს" ფუნკმა თავისი სიცოცხლის თხუთმეტი წელი მოუძღვნა.

ფუნკი ამტკიცებდა, რომ სსრკ-ს საერთო არაფერი აქვნდა, მაგრამ სწორედ ფუნკმა გადაჭრა რაიხსბანკის საწყობები სსრკ-ის მიერ ალმოსავლეთ და სხვა ოკუპირებულ ოლქებში დატაცებულ ფასეულობათა შენახვის ადგილად.

ბირადად ფუნკმა ჰიმლერთან მოლაპარაკების შემდეგ განკარგულება გასცა მიეღოთ რაიხსბანკში მოაცილი საკონცენტრაციო ბანაკის წამებით დახოცილ მსხვერპლთა ოქროს კბილები, ტბლის ბეჭედებები, სათვალის ჩარჩოები და სხვა ძვირფასი ნივთები.

ფუნკის მოადგილე იყო სსრ-ის გრუპენფიურერი ჰოლენი. ფუნკის ხელმძღვანელობით მუშაობდა ოლენფორფი — 90 ათასი კაცის მკვლელი.

ფუნკი განაგრძობდა შახტის ღონისძიებებს და ჰიტლერელთა აგრესიული გეგმების სამსახურში ჩააყენა გერმანიის მთელი ეკონომიკა, ხოლო შემდეგში გერმანიის მიერ ოკუპირებული ტერიტორიების ეკონომიკაც.

ჯერ კიდევ 1939 წლის მაისში ფუნკმა და მისმა მოადგილემ ლანდფრიდმა შემოშვეულ სამხედრო დაფინანსებისა და გერმანიის და გერმანელების მიერ ბაკონარიული ჩეხოსლოვაკიის მთელი ეკონომიური რესურსების ომისათვის გამოყენების გეგმები.

1939 წლის 23 ივნისს ფუნკი მონაწილეობა თავდაცვის საიმპერიო საბჭოს სხდომაში, რომელზეც მიღებულ-ია მთელი სასაზღვრო ბეკონეობის საბუნდრო ოლენსაზეზ ბეკონეობის ოლენსაზეზ ბეკონეობის ოლენსაზეზ ბეკონეობის